

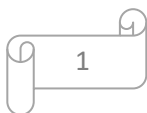
EVANGÉLIUMI REFORMÁTUS EGYHÁZ

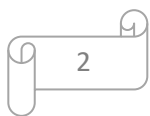

Csendesnapok üzenete

Keresztyének és a tánc

**Beregújfalu
2013. április 14.**

„Ne igazodjatok e világhoz!”

„Az Isten irgalmára kérek tehát titeket, testvéreim, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda testeteket élő és szent áldozatul, amely tetszik az Istennek; és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” Róma 12, 1-2

Kedves Testvérek!

Mostani csendesnapunk témája: A keresztyének és a tánc. Nem a táncról akarunk beszélni önmagában, hanem inkább arról, hogy a hívő embernek hogyan kell a tánchoz viszonyulnia a Biblia tanítása szerint. A felolvasott igeszakaszról ugyan semmit sem hallunk a táncról, de a táncról való látásunkat mindenképpen helyes irányba tereli. Mindenképpen iránymutatók ezek az igeversek, s az adott témában való helyes hozzáállásunk kiindulópontjai lehetnek.

Vannak hívő emberek, akik azt mondják, hogy konkrét bibliai tiltás híján nincs a táncsal semmi probléma. Nincs azzal semmi gond, ez még belefér, táncolhat a hívő ember mindenféle körülmények között, mindenféle helyzetben. Olyanok is vannak, akik az ellenkező álláspontot képviselik. Szerintük probléma van a táncsal, de amikor igeileg kell megalapozniuk, akkor elbizonytalanodnak. Valamiképpen érzik, hogy Isten igéjével szemben áll sokféle szempontból, de amikor igeileg kell megalapozni, nem igazán tudják, hogy honnan induljanak el. A következő szolgálat majd részletesen szól az igei tanításról. Én, amint említettem, a mi Urunk igéje iránymutatásáról szeretnék beszélni.

Többször szó esett már arról, hogy Isten igéje nem egy szabálylistát tár elénk. Isten igéjében nem azt találjuk, hogy ezt és ezt szabad csinálni a keresztyén embernek, ezt és ezt pedig nem szabad csinálni. Nem ad listát, ami az élet minden részletkérdésére kitér, amit csak előveszünk és rögtön tudjuk, hogy mit kell tenni. Az ige nem így tanít minket. Urunk nem akar bennünket a hitben kiskorúnak megtartani. Nagykorúságra akar nevelni. A nagykorúságnak egyik fontos jellemzője, amit az igénk így mond: „Hogy megismerjétek mi az ő akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” A mi Urunk azt akarja, hogy az Ő gyermekei eszerint haladjanak, folyamatosan eszerint fejlődjenek, hogy egyre jobban meg tudják ítélni, mi az Isten akarata...

Ahhoz, hogy ezen az úton haladni tudjunk, Istennek igéje mindig alapelveket tár elénk. Ezeket az alapelveket figyelembe véve fogunk tudni helyesen cselekedni, helyesen dönteni és olyan lépéseket tenni, melyek az Isten dicsőségét szolgálják. A kérdés mindig az, hogy mennyire szoktuk mi komolyan venni ezeket az alapelveket? Amikor Isten igéje valamit leszögez és megalapoz, akkor mennyire vesszük komolyan? Mennyire szoktunk ennek engedni? Vagy inkább ebből engedünk, és engedünk a világ által diktált dolgoknak? Vagy az azok által diktált dolgoknak, akik magukat bár hívőnek, keresztyének mondják, mégis eltérnek Isten igéjének a tanításától?

A Római levél tizenkettedik részével nagy etikai, gyakorlati hitbeli kérdések kezdődnek, és ezeknek a bevezető versei a felolvasott ígék. Így is mondhatnánk, hogy

ez az alapvetése mindannak, amit az apostol a következőkben elénk tár. De attól függetlenül, hogy itt egy alapvetést találunk, konkrét üzenetet és konkrét tanítást is kapunk ezekből az igékből. Nézzük ezeket így. Az ige itt felszólít bennünket.

Először nézzük meg, hogy mire alapul ez a felszólítás, aztán pedig azt, hogy ahhoz igazodjunk, amire felszólít. Három dologra szólít fel. Az első, hogy szánjuk oda a mi testünket. A másodikban egy tiltás is van: „ne igazodjatok a világhoz”. A harmadik felszólítás így hangzik: „változtatok meg!”. Ha ezeket komolyan vesszük, akkor a mai témánkban is helyes álláspontra fogunk jutni.

I. Mire alapul az apostol felszólítása? Pál midig megalapozza a felszólítását, hogy azok, akik olvassák ezeket az igéket, lássák annak komolyságát, ami ezek után következni fog. „Az Isten irgalmára kérlek tehát titeket, testvéreim.” Így hangzik a felszólítás. Ez a „kérlek” egyszerre fejez ki esedezést és egyszerre tekintéllyel való felszólítást. Pál leveleiben gyakran találunk ilyet, szinte mindig így vezet be a mondanivalóját, amikor tanít az Isten útjáról. A kérés és a tekintély, mindig egyensúlyban volt Pálnál. Az egyik a módját jelenti, a másik a határozottságot és a komolyságot. Ha Pál kér, és nem megparancsol valamit, az nem jelenti azt, hogy az nem kötelező. Testvéreiként szólítja meg a rómaiakat, s így nem érzéketlenül közeledik hozzájuk. Nem úgy közeledik hozzájuk, hogy számára közömbös, hogy kikről lenne szó, hanem szereti őket és fontos, hogy ezt a megszólításában is érezzék.

A „tehát” kötőszó is jelzi, hogy itt komoly dolgokról lesz szó. Utána az Isten irgalmára utal az apostol. Így kéri a testvéreket, hogy az Isten irgalmára mutat rá. Érdemes megnézni, hogy az irgalom az eredeti görög szövegben többes számban van. Ez nem véletlen. Magyarul ezt nem mondjuk többes számban, de mégis ezt kell érteni alatta. Sokféle megnyilvánulása van az Isten kegyelmének, és sokféle megnyilvánulását tapasztalhattuk mi is a mi életünkben. Csak gondoljunk bele, a mindennapjainkban hányféle módon tapasztaljuk Isten irgalmát, hányféle módon mutatja meg az Ő kegyelmét azon túl, hogy Jézus Krisztusban a leghatalmasabb módon megmutatta. A Római levél első felében is erről az irgalomról beszél: bűnbocsánatot adott, megigazulást, új életet. Népévé tette őket. Még a kilencedik részben is, ahol nagyon kemény dolgokat olvashatunk, ott is az van, hogy „nem azé, aki akarja, nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” Azé az Istené, aki irgalmat gyakorol az övéi felé. Jó ezt nekünk komolyan venni, a mai témánkhoz is így közeledni. Lássuk meg, hogy mit tett Isten érettünk Jézus Krisztusban. Semmi nem ösztönzi jobban a hívőt a szent életben, mint az, hogy efölött újra és újra elcsendesedik. „Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk.” Igazából akkor látjuk meg, ha komolyan vesszük a méltatlan és nyomorult voltunkat, hogy Isten ilyeneken könyörült meg, ilyeneket szabadított meg. Jó, ha ebben tudunk növekedni. Az a szó, ami a kegyelmet jelenti, az egyben hálát is jelent. Ez is abból fakad. Milyen szépen összekapcsolódik a kegyelem és a hála. Olyan jó lenne, ha ez a hívő ember életében is ilyen szépen összekapcsolódna. Isten kegyelmet gyakorolt felém, én pedig hálából neki szentelem magamat teljesen.

Így egészen más fénybe kerülnek a mindennapok kérdései, hogy hogyan is kell azokhoz hozzáállnom. Már nem azt fogom nézni, hogy mi a jó nekem, mi lenne a

tetszetős nekem, hanem azt, hogy mi az, ami Istennek tetsző, mert én hálából úgy szeretnék cselekedni. Kegyelem és hála.

Fontos azt is látnunk, hogy Isten irgalma nem a bűnt nézi el és nem a vétkezésre bátorít. Nem azt hirdeti, hogy vétkezzünk, mert Isten úgy is irgalmas és majd megbocsát, hanem éppen ellenkezőleg: az irgalom a helyes, istenfélő élet forrása és alapja az életünkben. Ha Isten akarata szerint akarunk élni, vajon ezt vesszük alapul: „Uram, köszönöm, hogy könyörültél rajtam”?! Mielőtt bármit teszel, nézd meg, hogy mit tett az Isten irgalma veled. Azt látva cselekedj. Ha ezt őszintén és komolyan teszed, akkor fogod látni a különbséget aközött, hogy mi az, ami a te kedved szerint való és mi az, ami az Isten kedve szerint való.

II. Az Isten irgalmára utal Pál, erre figyelmezteti őket, és így jönnek a kérések és a felszólítások.

1. *Szánják oda a testüket Istennek okos istentiszteletként.*

Mai témánkban ez végtelenül fontos. A tánc elsősorban a mi testünkhöz kapcsolódik, mint ahogy sok minden más is ebben a világban... Nem véletlenül ezt kéri az apostol először. „Élő és szent áldozatul” – mondja az ige. Pál rögtön utal arra, hogy Isten népe papi nép. Olyan nép, akinek áldozatot kell bemutatnia az Istennek. Péter apostolnál is ezt olvassuk, hogy szent papsággá kell felépülnünk, akik lelki áldozatot mutatnak be az Istennek. (1 Péter 2).

Hálából szánjuk oda a testünket Istennek. Ez azt jelenti, hogy a mi testünk fölött nem mi rendelkezünk. Az nem a miénk, az a Szentlélek temploma. A testünkkel is dicsőíteni kell a mi Urunkat.

„Élő és szent áldozatul”. Mind a kettő nagyon fontos. Élő áldozat, ami meglátszik, ami aktív cselekedetekben nyilvánul meg, nyilvánvaló mindenki számára. A szent pedig arra utal, hogy tiszta és Istennek tetsző. Az Ószövetségben sem lehetett bármilyen áldozatot bemutatni az Istennek. Az állatnak, ami az oltárra került, hibátlannak kellett lenni.

„Okos istentiszteletként.” Valaki úgy fordítja ezt a szót, hogy lelki istentiszteletként. Mind a kettő üzenetet tartalmaz és helyes. Az első, az okos, az értelmes, arra utal, hogy Isten irgalmára az egyedüli értelmes válasz az, hogy a mi testünket teljes egészében odaszánjuk. Gondoljunk a mi Megváltónkra, Ő nem félig váltott meg minket... A lelki istentisztelet is helyes. Péter is ilyenekről beszél, hogy lelki áldozatokat mutassunk be. Ez azt jelenti, hogy Isten tőlünk nem valami külső vallásos cselekedetet vár, nem ceremóniális szolgálatot, hanem életvitelt, életgyakorlatot. Ezt az áldozatot a mindennapi életben kell bemutatni. Valaki a templomból kijövet mondta egyszer, hogy vége van az istentiszteletnek. A szomszédja azt mondta erre, hogy nincs vége, hanem most kezdődik vagy folytatódik. Amit megtanultunk és megértettünk, azt a mindennapi életben kell gyakorlattá, valósággá tenni. A csupán belső, elvont, misztikus istentisztelet sohasem tetszik az Istennek. A testünk által végzett cselekedetek a fontosak. Ha a testünket odaszántuk Istennek, akkor az élet minden területén arra törekszünk, hogy mi az ő kedvére legyünk. Isten számára fontosak a testünk által végzett cselekedetek, hogy azok őt dicsőítsék. Ne mást dicsőítsenek. Ez azt jelenti, hogy a mi helytelen cselekedeteinket meg kell ölni. Mindazt, ami az óemberi természetünkből fakad. Hiszen hol máshol

mutakozhat meg igazán Isten gyermekeinek a szentsége, mint a testünk mindennapi cselekedeteiben. Ott fogják látni, hogyan cselekszünk, élünk, viselkedünk. Ott látszik meg, hogy mennyire figyelünk az Urra. Hová megy a mi lábunk, hogyan szól a mi ajkunk, mit tesz a mi kezünk, mit hall meg a fülünk vagy éppen mit lát meg a szemünk? „Szánjátok oda a ti testeteket...” Hol tartunk ezen a téren? Mennyire vagyunk ebben buzgók vagy egyáltalán mennyire vagyunk hajlandók ezek megtételére? Isten igéje felszólít erre.

2. „*Ne igazodjatok ehhez a világhoz!*” Ez a második felszólítása az igének. Ez azt jelenti, hogy a keresztyén nem alkalmazkodik a világhoz. Nem a világ határozza meg. Még akkor sem, ha ebben a világban él. Talán egyszerűnek és logikusnak tűnne, hogy ha itt élünk ebben a világban, akkor nekünk igazodni kell. Nagyon gyakran ezt a felfogást képviselik a hívők közül is sokan, hogy azért bizonyos esetekben alkalmazkodni kell, fel kell adni az igének a tanítását, nem kell azt azért, olyan komolyan venni. Pál azt mondja erre: „*Ne igazodjatok ehhez a világhoz!*” Ez a felszólítás végigvonul az egész Biblián. Csak nézzük meg Isten népét az Ószövetségben. Isten hányszor mondja Izráelnek, hogy ti ne olyanok legyetek, mint a többi népek!? Ti ne vágyjatok vissza Egyiptomba, ti ne vágyjatok azokra a dolgokra, amik ott voltak, azokra sem, amit a kánaáni népek képviseltek, ti ne igazodjatok hozzájuk. Ne akarjatok hasonlítani a körülöttetek lévőkre! Hanem a körülöttetek lévőek között világítsatok. Isten népének az Ószövetségben is az volt a feladata, hogy meghirdesse Isten hatalmát. Szomorú azt látni, hogy sokszor az Isten népe alkalmazkodott. Nagyon sokszor volt megkísérthető ezekkel a dolgokkal.

„*Ne igazodjatok ehhez a világhoz.*” Ez azt jelenti, hogy ne alkalmazkodjatok a körülöttetek lévő kultúrához, azokhoz a dolgokhoz, amelyek ellentétesek az Isten kijelentésével, tehát nem az Isten kijelentéséből fakadnak, nem az Isten igéjén alapulnak, hanem a bűnös természetből fakadnak.

Amikor felszólít erre az apostol, itt egy olyan igealak szerepel az eredeti szövegben, ami folyamatosságot fejez ki. Erre mindig figyeljünk, hiszen mi nem afele haladunk, hogy egy idő után kimegyünk ebből a világból és akkor már nem lesz semmi, ami kísértsen bennünket, hanem egész életünkben itt kell, hogy legyünk ebben a világban. Isten igéje pont arról tanít bennünket, hogy minél tovább haladunk a hit útján, a Sátán egyre nagyobb erővel fog támadni. Ahogy haladunk az utolsó nap felé, a világ is egyre nagyobb kívánsággal fog elénk állani és fog kísérteni bennünket. Folyamatosan ilyen magatartásra van szükség: „*Ne igazodjatok e világhoz*”. Ez azt jelenti, hogy a világot el kell utasítani.

Tudjuk azt, hogy az ember mindig szeret utánozni valamit. Általában olyan az ember, hogy szeret követni valamit vagy valakit. Meg lehet vizsgálni a saját magunk életében is. Mindenkinek van valamilyen példaképe. Mindenkinek van valamilyen elképzelése, hogy akarja az ő életét berendezni, alakítani. Igazából csak két lehetőség van az ember számára. Vagy a világ után megy, és a világhoz igazodik, vagy Krisztushoz igazodik. Pál az utóbbira buzdít bennünket. Ne vegyük át a világ külső és tűnő divatját. Azt mondja Pál, hogy „*e világhoz*”. Ezzel arra utal, hogy ez a világ el fog múlni. Ha mi ehhez a világhoz igazodunk, akkor olyan dolgokhoz igazodunk, amelyek el fognak múlni, amelyek megsemmisülnek. Ellenben Isten beszéde örökre

megmarad. Hogyan vagyunk ezekkel a dolgokkal? Vizsgáljuk meg a mi életünket, hogy hányszor igazodtunk ehhez a világhoz? Hányszor adjuk fel Isten igéjének a tanítását a világ kedvéért? Még apró dolgokban is. Vigyük ezeket a dolgokat a mi Urunk elé és kérjük, hogy tudjunk nemet mondani erre a világra.

3. *Változatosok meg!* „*Változatosok meg értelmek megújulásával...*” A hívő embernek ez legyen jelszava: mindennap változnom kell! Milyen irányba kell változnom? Hogy egyre hasonlóbb legyek Krisztushoz. Érdekes szót használ az eredetiben: a „metamorfó” kifejezést. Magyar használatban is hallhatjuk, ez a metamorfózis, ami átváltozást, teljes átváltozást jelent. Csak itt és a Korinthusi levélben találjuk, ahol Pál szintén erre utal. Az evangéliumokban találhatjuk még ezt a szót, amikor Jézusnak az átváltozásáról, megdicsőüléséről, színeváltozásáról olvashatunk. Ott is ez a szó szerepel. Ha ezt így együtt nézzük, akkor láthatjuk, hogy a mi átváltozásunknak is abba az irányba kell történni, Jézus felé. Ott láthatták a tanítványok a Megdicsőülés hegyén Jézus átváltozását. Ott nem értik, de Jézus megmondja nekik, hogy majd a feltámadás után meg fogják érteni. És meg is értették.

Pál is megértette, hogy alapvető jellembeli és magatartásbeli változásra van szükség. A megtéréssel ez kezdődik el és ebben kell szüntelenül előre haladni. Ez azt jelenti, hogy naponként látom azt, ami még nem Neki tetsző, ami még nem tökéletes... Meg kell változni a világhoz való igazodástól, a Krisztushoz való igazodásig. Hiszen tudjuk, hogy a két értékrend nem egyezik. Sőt ütközik egymással. Isten gyermeke nem mondhat igent a világra. Nemet kell mondania arra, amit a világ kínál. Krisztushoz hasonlóvá kell, hogy legyen az élete. „Változatosok meg értelmek megújulásával.” Akár az élet céljáról, akár az élet értelméről, akár az élet mindennapi dolgairól van szó, nekünk afelé kell változnunk, hogy Krisztus legyen látható az életünkön. „Értelmünk megújulásával” – ezt végezte el a mi mennyei Atyánk Szentlelkének újjászülő erejével a mi életünkben. A mi értelmünket mi nem tudjuk megújítani, de ő megújította, új értelmet adott nekünk, új életet ajándékozott nekünk. Ez által ismerhetjük az Ő akaratát, tudhatjuk, hogy mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.

Adja a mi Urunk, hogy ebben előre tudjunk haladni. Adja meg, hogy a mi életünkön látszódjék a megújult értelem. Látszódjék az, hogy ismerjük az Ő akaratát. Legyen bennünk a buzgalom, hogy mi aszerint is akarunk élni. Legyen jellemző ránk, amit itt mond az apostol, hogy megismerjétek mi az, ami neki tetsző... Legyen ez jellemző a mai napunkra is, a témával kapcsolatban, és életünk minden napjára a mindennapi helyzetekben. Ámen

*Pál Attila
lelkipásztor*

Tánc a Bibliában

„Dicsérjétek az URat! Dicsérjétek Istent szentélyében, dicsérjétek a hatalmas égboltozaton! Dicsérjétek hatalmas tetteiért, dicsérjétek nagyságához méltóan! Dicsérjétek kürtzengéssel, dicsérjétek lanttal és hárfával! Dicsérjétek dobbal, körtáncot járva, dicsérjétek citerával és fuvalával! Dicsérjétek csengő cintányérral, dicsérjétek zengő cintányérral! Minden lélek dicsérje az URat! Dicsérjétek az URat!” Zsolt. 150.

Amikor először gondoltunk arra, hogy egy csendesnapot a „Keresztyének és a tánc” kérdésének kellene szentelni, s erről szóltam a testvéreknek, az egyik bibliaórán megkérdezték, hogy van-e ennek időszerűsége, értelme? Kell-e egy napot ezzel a kérdéssel tölteni? Problémája ez valakinek is közöttünk? Miért kell erről egyáltalán beszélni hitvalló gyülekezetben? Ennek több oka is van.

Mindenek előtt azért, mert beszél róla a Biblia. Fontos, hogy az Ige fényében gondolkodjunk a tánc kérdéséről is. Meggyőződésem, hogy sokan nem így gondolkodnak. Szélsőségeket látunk ebben a kérdésben is.

Aztán azért is kell erről beszélnünk, mert vannak igék, melyeket ha nem helyesen értelmezünk, messzemenően rossz következtetéseket lehet levonni belőlük. Egy ilyen ige például ez: „Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a **táncnak.**” Préd. 3, 4. Erre hivatkozva egyházi berkekben egyre inkább előtérbe kerül a tánc. A világi tánc. Egyházak táncházakat szerveznek. Egyre több ifjúsági összejövetelen jelen van a programban a tánc. Amolyan missziói eszköznek is tekintik talán, mellyel több fiatal el lehet érni.

Nem egyszer olvashatunk egyházi bálokról, egyházi jótékonyági bálokról. Újabban már farsangi bálokat is szerveznek. Ezekről híreket adnak az újságok, olvashatunk az interneten. Minél gyakrabban szembesülünk valamivel, annál megszokottabbá lesz. Minél többen gyakorolnak valamit, annál inkább hat az ember gondolkodására. A környezetünk hatással van ránk, és ha valakinek nincs egy adott kérdésben világos látása, meggyőződése, könnyen befolyásolható.

A mi célunk ezzel a mai nappal is az, hogy a biblikus látás erősödjön bennünk. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ebben a kérdésben nem gondolkodunk egyformán. Nem járunk ugyan szórakozó helyekre, gondolom, hogy ebben egyet értünk, de ha egy lakodalomban valaki táncol egyet, kettőt a párjával, azt nem mindenki látja keresztyénietlennek.

Magam részéről hálás vagyok azokért a testvérekért, akiknek ebben a kérdésben kiforrott igei látásuk van, és ezt a kérdést is a szentségben való előrehaladás kérdéseként kezelik, de félttem azokat, és imádkozom értük, akik ezt a kérdést a közömbös dolgok közé sorolják, és ennek megfelelő magatartást tanúsítanak egy-egy adott helyzetben. Vagyis, ha úgy hozza a helyzet, fordulnak egyet-kettőt.

Az én feladatomban, hogy a tánc bibliai előfordulásait vizsgáljam. Hogyan találkozunk a Bibliában a táncsal?

Háromféle táncot látok a Bibliában, és ezekről szeretnék ma beszélni. Ezek főként az Ószövetségben fordulnak elő. Az egyik a szent tánc, ami az Úrnak szól. A másik az a tánc, amit az izraeliták egy-egy ünnepi alkalommal, vagy győzelem alkalmával jártak. Nevezzük kulturális táncnak, vagy népi táncnak. A harmadik pedig az a tánc, amit pogány mintára, hatásra táncoltak Isten népe körében vagy köréből valók.

Fontos, hogy lássuk: a tánc az öröm kifejeződése. *Szól valamiről, és mindig szól valakinek.* A kérdés csak az, hogy miről szól, milyen örömet akar kifejezni, és kinek szól? Mit üzen?

1. Az első tehát a szent tánc. Van ilyen? Az Ige szerint van. Ezzel kapcsolatosan igei felszólításokat hallunk, és a gyakorlatban is látjuk az Ószövetségben.

Úgy olvastuk a zsoltárban: „Dicsérjétek dobbal, körtáncot járva, dicsérjétek citerával és fuvalával!” Zsolt. 150, 4. Vagy az előző zsoltárban: „Dicsérjétek nevét körtáncot járva, énekeljétek neki dob és hárfakisérettel!” Zsolt. 149, 3. A Zsolt. 87, 7-ben meg ezt olvassuk: „Körtáncban éneklék: Minden forrásom belőled fakad.” Isten dicséretéhez hozzátartozott a körtánc. Ezt külön járták a férfiak és külön a nők.

Először a vörös-tengeri átkelés után találkozunk ilyen körtáncsal. „Ekkor Mirjám prófétanő, Áron néneje, dobot vett a kezébe, és kivonultak utána az asszonyok mind, dobolva és körtáncot járva. Mirjám így énekelte előttük: Énekeljétek az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett!” 2Móz. 15, 20-21. A szabadtáncért való hálaadás éneke volt ez ebben a körtáncban. Ez az Úrnak szól.

Egy másik jól ismert történet, amikor Dávid a Szentláda előtt táncolt. Így olvasunk erről: „Dávid teljes erővel táncolt az ÚR színe előtt, és golycs éfódot kötött magára Dávid. Így vitte el Dávid és Izráel egész háza az Úr ládáját örömrivalgással és kürtzengéssel”. 2Sám. 6, 14-15. Ezért a tettéért Míkál, a felesége „szívából megvetette őt” s volt pár keresetlen szava a királyhoz. De „Dávid ezt felelte Míkálnak: Az ÚR színe előtt jártam szent táncot, aki engem választott apád helyett és egész háza népe helyett, és engem rendelt az ÚR népének, Izráelnek a fejedelmévé. Igen, az ÚR színe előtt! És ha még ennél is jobban megalázkodom, és még alávalóbb leszek magam előtt, akkor is tisztelni fognak a szolgálók, akiket te emlegetsz.” 2Sám. 6.21

Az Újszövetség hallgat erről a kérdéstről. Sehol nem olvasunk arról, hogy az apostolok, vagy az újszövetségi hívők táncoltak volna a gyülekezetben. Nincs tiltás az ószövetségi gyakorlattal szemben, de nincs példa sem.

2. A másik terület a kulturális terület. Az úgynevezett népi tánc Izráelben, amikor különböző események alkalmából jártak körtáncot. Itt azokra szorítokozom, amelyeknek nyoma van az Igében.

Győzelem alkalmából. Egy ilyen eset, amikor Saul és főként Dávid győzelmeit ünneplik az izraelita nők: „Egyszer amint hazajöttek, amikor Dávid a filiszteusok leveréséből tért vissza, kivonultak az asszonyok Saul király elé Izráel városaiból énekszóval, *körtáncot* lejtve, dobolva, vígan, és három húrú hangszeren játszva. A *táncoló* asszonyok így énekeltek: Megölt Saul ezer embert, Dávid meg tízezer embert! 1Sám. 18, 6-7.

Ilyen tánc volt Jefte lányának a tánca is. „Amikor Jefte megérkezett Micpába, a házához, éppen a leánya jött ki eléje dobolva és *táncolva*.” Bír. 11.34. Ismerjük a történet szomorú kimenetelét, ami azonban nem a lány tánca miatt történt, hanem az apa meggondolatlan és elhamarkodott fogadalma miatt.

Esküvőkor. Jézus szavai engednek erre következtetni, amikor saját nemzedékét azokhoz a gyerekekhez hasonlítja, akik lakodalmat és temetést játszanak. „Kihez hasonlítsam tehát e nemzedék tagjait? Kihez is hasonlók? Hasonlók azokhoz a gyermekekhez, akik a piacon ülnek, és azt kiáltják egymásnak: Furulyáztunk nektek, és nem *táncoltatok*, siratót énekeltünk, és nem sírtatok.” Lk. 7, 32. Az izraelita esküvőkön volt tánc. Körtánc.

Más alkalmain az örömmel. Jézus a tékozló fiú példázatában utal a táncra. „Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a *táncot*.” Lk. 15, 25. Itt is az öröm kifejezője volt a tánc.

Ezekből a történetekből is látjuk, hogy Izráel kultúrájának szerves része volt a tánc. Ezzel is kifejezték örömeiket egy-egy alkalommal. Ezek alapján feltehetnénk a kérdést: Miért ne táncolhatna a keresztyén ember ma is, amikor örömet érez? Miért ne fejezhetné ki azt így is egy-egy alkalommal?

Fontos itt megjegyeznünk egy dolgot, mielőtt messzemenő következtetéseket vonnánk le az elhangzottakból. Izráel közössége egy olyan közösség volt, melynek kultúráját is áthatotta Isten beszéde. A rabbi az egyének és a közösség életét teljes felügyelet alatt tartották, és ha Igével ellentétes dolgokat láttak, azonnal riadót fújtak. Az izraeliták tánca valóban az öröm kifejezője volt, és nem a testnek szólt. A mai kultúrák pogány gyökerűek, s ez a táncban is kifejezésre jut. Ezért kell vigyázóknak lennünk.

Amikor a körtáncról beszélünk, látnunk kell, hogy azt az izraeliták nem a pogány népekkel együtt járták. Volt ilyen tánc is, de ez már az említett esetek között a harmadik kategória.

3. Ez volt a pogány vagy elpogányosodott tánc. Ilyennel találkozunk például az aranyborjú esetében. Ez volt az, ami felindította Mózes haragját, de Isten haragját is. Mózes jött le a hegyről, és hallotta a lármát. „Amikor odaért a táborhoz, és meglátta a borjút meg a *táncot*, haragra lobbant Mózes, ledobta kezéből a táblákat, és összetörte a hegy lábánál.” 2Móz. 32, 19. Aztán jött az ítélet. Itt egy olyan mulatságról van szó, amit pogány mintára rendeztek. Ilyet bőven láttak Egyiptomban. Most ők is így viselkednek. Ami itt igazán szomorú, hogy mindez Áron engedélyével történik. „Aron hagyta őket elvadulni”. Nem szólt ellene, nem akadályozta meg.

Egy másik esetről olvasunk a 4Móz. 25-ben, amikor Izráel Baál-Peórhoz csatlakozik. Móáb leányai meghívták az izraelita fiúkat isteneik áldozatára. Ezek az ünnepek úgy zajlottak, ahogy azt az aranyborjúnál is látjuk. Ennek a kihágásnak is súlyos következményei lettek.

Még egy világi táncot említsünk meg, amit az Újszövetség jegyez fel. Itt nem Isten népe táncol, de mivel tragikus kimenetelű ez az eset, fontos vele foglalkoznunk. Ez Salóme tánca Heródes születésnapján. Feljegyzik az evangéliumok. (Mt. 14. Mk. 6.) Egy világi mulatság ez. Fejvesztéssel végződik. Előbb a király vesztíti el fejét, mert lenyűgözi, hatása alá keríti a lány tánca, és tesz olyan fogadalmat, melynek következtében hullik Keresztelő János feje is. Az ilyen alkalmak valamilyen formán mindig „fejvesztéssel” végződnek. Olyan hatások érik az embert, hogy elvesztíti fejét, és már nem úgy viselkedik, ahogy illene. Ezért nagy figyelmeztetés ez számunkra.

Isten tőlünk szentséget vár. Arra rendelt, hogy legyünk az Ő dicsőségének magasztalására. Ami ebben akadályoz, azt kerüljük, azt vessük el magunktól. „Szentek legyetek, mert én az Úr szent vagyok!” Így legyen! Ámen.

*Kopasz Gyula
lelkipásztor*

Keresztyénség és a tánc

Történeti áttekintés

Az első négy század egyházatyái: Tertullianusz, Cypriánusz, Ambróziusz, mind elítélően írnak a táncról. Az őskeresztyének nagyon negatív példákat láttak a Római Birodalomban. Igaz, hogy Tertullianuszlól egy cikk kapcsán elterjedt egy olyan hír az interneten, hogy támogatta a táncot, de erről komolyabb teológiai tanulmányok nem tudnak. Tertullianusz írja, hogy a római istenek tiszteletéhez hozzátartozott a tánc: Jupitert és Kybelé istennőt is táncal dicsérték, ezek a táncok testies táncok voltak. A pogány rítusok, vallások eleme a tánc, és éppen ezért a keresztények számára elítélendő. Az első századok keresztényjeinek a tánchoz való hozzáállását a Heródes születésnapján eseményei befolyásolták. Egy buja tánc, és egy anya, aki a lányát erre tanította, okozta Keresztelő János halálát. Egy női szólótánc hatására Heródes annyira megbolondult, hogy a fele királyságát ígérte rögtön a táncos lánynak. Egy hívő ember halálát okozta ez a tánc. A keresztények táncról alkotott gondolkodását ez az ige határozta meg.

Augusztinus lelkipásztorát Ambróziusznak hívták. Ő is egyházatyja volt. Ambróziuszlól olvassuk az egyik tanulmányban: „A lakodalomban való táncolást szintén elítélte, ez a tétel egyébként több zsinati (trullo-i és laodíceai) határozatban is szerepelt és az utókornak is hálás témát adott. Sőt általánosságban maguk a lakomák is kedvezőtlen megítélés alá estek, hiszen a korszakban az ilyen jellegű összejövetelek légköréhez az általában mindig jelen lévő tánckar is hozzátartozott. Egy másik helyütt szintén Keresztelő Jánossal kapcsolatban, többször is megemlíti a táncot, majd végül arról ír, hogy csak a házasságtörő nő táncol, de aki szemérmes és szerény, az kerüli a táncot. Ambróziusz szerint a tánc erkölcsstelenségének egyik forrása a szemek forgatása.”

Az 500-tól 1500-ig terjedő idő a pápaság és az egyház romlásának a kora. Erről nem szeretnék szólni. Ez az időszak, olyan, amit a keresztyénségnek inkább szégyellnie kell. Bár voltak ekkor is, akik felvállalták Isten ígését. Például a valdensesk, akik érdekes módon szintén írásokat adtak ki a gyülekezeteiknek, hogy kerüljék a táncot és a világi mulatságokat.

A 16. századi reformációban sem változott a táncok és világi mulatozások megítélése. Köztudott, hogy Kálvin igen csak puritán gondolkodású ember volt. Kálvin Genfben bezáratta a kocsmákat, bordélyokat, és mélyen elítélte az ott folyó világi táncmulatságokat is. Luthernek is ez volt a véleménye a világi táncok és mulatságok kérdésében.

1632-ben William Prynne puritán igehirdető tanulmányt írt a színházba járásról és más világi tevékenységekről. Ebben határozottan fellép a tánc ellen is. Idézi az őskeresztyén zsinatokat, a 364-es laodiceai zsinatot, amely ebben a kérdésben így rendelkezik: „A keresztyének, amikor lakodalomba mennek, ne vegyenek részt könnyelmű és feslett énekekben, táncokban, hanem csak a vacsorán vegyenek részt józanul, mértékletesen, mint ahogy az illik annak, aki keresztyénné lett.”

A 401-es karthágói zsinat átkot mond azokra a lelkipásztorokra, akik szennyes világi mulatságokban szórakoznak, valamint énekelnek és táncolnak azokon.

A 404-es afrikai zsinat, amin Augusztinus is részt vett, szintén elítéli a táncot, valamint a 409-es karthágói zsinat is.

A 17-18. századi magyar hívők hitéletét a magyar puritán lelkészek tanítása határozta meg. A Jézussal való személyes kegyesség ápolása, egyszerűség, visszafogottság az, ami jellemzi e kor híveit. A magyar puritán lelkészeknek ékes példája Meggyesi Pál, aki az öreg Rákóczi és Lorántffy Zsuzsanna lelkipásztora volt. Meggyesi Pál Angliában tanult 18 társával, és hazahozva a puritanizmus eszméjét a lelki életre üdítő hatást gyakoroltak. Ezek a lelkészek lefordították az angol puritánok írásait, sőt maguk is írtak hasonlókat, amelyek kihatottak a korabeli hívő lelkészek tanításaira. Az általuk képviselt igei tanítás gyümölcsei olyan kiemelkedő személyek, mint Lorántffy Zsuzsanna és Árva Bethlem Kata, akik az egyszerűséggel, alázattal, hittel hajoltak le az elesettekhez, karolták fel az egyház, a diákok, az iskola ügyét, élen jártak a diakóniában. Ez az Isten előtt kedves kegyesség. Ez számukra olyan örömet adott, ami mellett a táncos mulatság kérdése fel sem merülhetett. Miért is merült volna fel, hisz mit adhatott volna nekik a világ ahhoz képest, amit Krisztustól kaptak.

Vajon a táncot erőszakoló liberális keresztyének nem ezekben az örömökben szükkölködnek, s ezek hiányát világias örömmel akarják pótolni? A bűn örömeinek a keresése, mindig az ellaposodott hitélet örömhianyait akarja pótolni. Ha jó a Krisztussal való közösség, akkor az örömet és felüdülést hoz, amihez képest a tánc és mulatságok öröme mind semmi.

A magyar puritán lelkészek nagy hatással szolgáltak és szép számmal adtak ki prédikációs köteteket is. Ezeket a lelkészeket és munkájukat a liberális magyar egyháztörténelmek szinte egyáltalán nem, vagy csak említés szintjén tárgyalják, de a munkájuk képviselte az akkori hitélet derekas részét. A magyar puritán lelkészek igehirdéseiben a világi mulatságok és táncok éppúgy el vannak ítelve, mint az angol puritán igehirdetők tanításaiban. A 17. század puritán gondolkodói, az akkor hitvalló

keresztyének, egyértelműen ellene szóltak a világi mulatozásnak. Csorba Dávid teológus írja Szentpéteri István 17. századi igehirdetőről: Húsz évi lelkészi szolgálat után nem kis büszkeséggel számolt be arról, hogy tanításának már a gyümölcsét is látta. „Megtapasztaltam kegyelmek buzgóságát, és Isten beszédének sikerét, ide való bé-lépésemnek eleinn a Tánczról tanítottam vala, s úgy megáldá az UR munkámat, hogy annak folyása (ki azelőtt divattyában vala) ottan megszáradá, s azúlta majd emlékezete-is elveszett”.

A tánc ekkortájt egyenesen a bujasággal, paráználkodással, tapogatózással és mindenféle tisztátalan indulatokkal volt azonos a hívők gondolkozásában.

A puritánok után közvetlenül a Némethonból kiinduló pietizmus tett nagy hatást a magyar keresztyénségre. A Jézussal való személyes kapcsolat, a Bibliatanulmányozás, a tudatos gyülekezeti élet, az evangelizáció végzése jellemezte a pietista ébredésekben felébredteket. A világi táncos mulatság, ahogy a neve is mutatja a világot jellemezte ebben az időben, és olyan volt, amiből meg kell térni.

Az 1800-as évek nagy ébredéseket hoztak főleg Angliában, Amerikában és a gyarmatokon, ahová ezek az országok misszionáriusokat küldtek ki. Hogyan gondolkodtak a 19. században a táncról? A népegyházi helyzet az ugyanolyan volt, mint most: egyházi bálók, táncos mulatságok teljesen elfogadottak voltak. De a hitvalló gyülekezetek és egyházi csoportosulások másképpen álltak hozzá. A hitvalló keresztyénséget ebben az időben a pietizmus határozta meg. A pietizmus hatása alatt voltak az 1900-as évek első felében történt nagy ébredési hullámok is, amelyek már Kárpátalját is érintették. A Keleti Baráti Kör tagjai voltak ennek zászlóvivői. Az akkor felébredt keresztyének közül még ma is élnek. Nem jártak bálókba, fonókba, táncházakba, meg hasonlókba. A világi tevékenységek sorát jelentette mindez, amiből meg kellett térni. Hogy milyen volt a népegyház hozzáállása a tánc és az egyházi bálók kérdéséhez, erről inkább nem kívánok szólni. Elég annyi hozzá, hogy sok gyülekezetnek a református bál volt a legfőbb bevételi forrása.

Mi volt a helyzet a nagyvilágban a tánc terén? Az 1700-1800-as évek a nagy ébredések és nagy missziói megmozdulások évszázadai. Nem csak a gyarmatokra küldenek ki misszionáriusokat, de Angliában és Amerikában is nagy ébredések vannak. Sípos Ete Álmos lelkipásztor írja ezekről az időkről: „A 18. század másik ébredése Amerikában támadt, melyet misszió-történetírók az un. első nagy ébredésnek neveznek. Az amerikai első nagy ébredés kibontakozásában jelentős szerepet játszott, a német pietista hatás alatt felnőtt holland református Theodore Frelinghuysen, a presbiteriánus Jonathan Edwards (1703-1758), a methodista John Wesley (1703-1791), a kálvinista George Whitefield (1714-1770). Ez az ébredés egymástól függetlenül, helyi gyülekezetekben kezdődött, és az ébredés lelkészei is eleinte csak gyülekezetük életét szerették volna megújítani. Ez a helyzet azonban J. Wesley és G. Whitefield Amerikába érkezése után megváltozott miután Whitefield elkezdett nagy tömegek előtt evangelizálni. (Az ő nevéhez fűződik az un. "tömegevangelizációs" módszer bevezetése Amerikában és Angliában.) Hamarosan ez az ébredés nemcsak a felekezeti határokat lépte át, hanem új felekezetek létrejöttéhez is vezetett. A harmadik, s még az elsónél is kiterjedtebb ébredés, mely 1850-től 1914-ig tartott, Amerikában kezdődött és áterjedt Európára is. Ezt nevezik egyébként a második nagy

ébredésnek. Ez az ébredés egy olyan "imamozgalomból" indult ki, melyet laikusok kezdeményeztek Amerikában, majd hatása kiterjedt Angliára, Skóciára, Írországra, Németországra, Hollandiára stb. és tartott az első világháború kezdetéig. Ennek az ébredésnek főbb, hazánkban is ismert evangélistái voltak: Dwight L. Moody..."

Hogy gondolkodtak a hívők a táncról ezekben az áldott lelki időkben? Mind a metodisták, mind a presbiteriánusok és a baptisták igen csak határozott hangnemben beszéltek a táncról. A világi táncot és mulatságokat ők is elítélték.

1867-ben a metodista Dr. Hiram Mattinson tanulmányt ír a kártyajátékok, színházjárás, tánc és billiárdjáték kérdésében, amelyben elítéli a táncot, a tánciskolákat, a báltermekben töltött időt, a bálókba való járást. Mattinson szerint ezek nem csak szembeállnak az erkölccsel és a lelki tisztasággal, hanem egyenesen merő pénz és időpocsékolás is. Szerinte a problémát növeli az is, hogy a hölgyek és urak szívesen be is iszogatnak a báltermekben, aztán hajtja őket a bor és feslett indulat. Ezért a báltermek légköre halálos méregként hat az erkölcsre.

1818-ban a Presbiteriánus Egyház Generális Konventje nyilatkozza a következőt: „A tánc ellopja a drága időt, lerombolja a vallásos lelkületet és megkeményíti a szívet.”

1867-ben a New Yorki Központi Rochester Presbiteriánus Gyülekezet hasonlóan nyilatkozik a táncról, hozzátéve, hogy a tánc az elhívott keresztyének elvilágiasodásának egyik fő eszköze.

1866-ban, az Albániai Keresztyén Fiatalemberek szövetsége nyilatkozza a következőt: „Erős bizonyosságot teszünk a tánc, a kártya és a billiárd ellen. Ezek hatásában és megnyilvánulásában erősen keresztyénellenes dolgok, amelyek összeegyeztethetetlenek a Krisztus követésével.”

Magyar területen a rendszerváltást követően újra megjelentek a református bálók és táncházak a liberális népegyházakban. Ma pedig sok ifjúsági találkozó szerves része és záró akkordja a táncot.

Egy New York Times cikk beszámol arról, hogy az államokban több evangéliumi alapítású egyetem megengedte a táncot a hallgatóknak az egyetem területén. Idáig a tánc olyan kérdések közé volt sorolva, mint a szerencsejáték és a házasság előtti testi kapcsolat. A cikkről fórum indult, ahol metodista, baptista és presbiteriánus lelképásztörök is hozzászólnak. Sajnos már nem olyan egyértelműen, mint 100 évvel ezelőtt.

A Nagyabregi Líceumot is támogató Michigan állambeli Calvin College világszerte ismert a komoly kálvini gondolkodásáról, hagyományairól és értékrendjéről. A főiskola messze híres a zenei és sportbeli eredményeiről is. De az 1970-es években felmerül a kérdés, és megengedik a táncot, mint a tanulásban megfáradt diákok felfrissülési lehetőségét. A zsinat is foglalkozott a kérdéssel. Több ízben is. De a lazítás itt is tetten érhető.

Változott volna a tánc kérdése? Igen, mert sok keresztyén lazít ebben a kérdésben. Helyes-e ez? Vajon erre nem érvényes Isten figyelmeztetése, aki a Jeremiás 10: 2-ben arra figyelmeztet, hogy a pogányok szokásait ne tanuljuk el? Miért akarják egyházi emberek a jelenlegi világi táncokat becsempészni a keresztyének életébe?

A Bibliában Izráel népe körtáncot táncolt, külön a férfiak és külön a nők és soha nem keveredtek. Az Újszövetség pedig nem hozza át ezt a kérdést. Ha elolvassuk a Kolossé 3, 16-ot, akkor láthatjuk, hogy tudatosan nem jön át a tánc.

Vajon nem az elvilágiasodás jele ez a nagy modern egyházi buzgóság a tánc körül? Vajon az evangéliumi vonal nem változtatja a véleményét ebben a kérdésben?

Ha az interneten rákeresünk, akkor találhatunk egy riportot a budapesti Golgota Gyülekezet táncsoportjának a koreográfusával. Ez a gyülekezet számos kárpátaljai református teológushallgató által is látogatott gyülekezet. Koreografált táncról olvasunk. Ez a tevékenység, amely koreografált táncsal dicsőíti az Istent, igen csak új keletű dolog. Dávid zsoltáraiban elvétve találunk utalást arra, hogy körtáncsal dicsérjük az Istent, például a 149-es zsoltárban, de arról soha nem olvasunk, hogy az ÚR előtt egyetlen egy alkalommal táncoló Dávid rendszeres koreográfiát írt volna a jeruzsálemi sátonnál szolgáló lévítáknak. Noha az ószövetségi egyház ceremóniákkal teli egyház volt, mégsem lejtettek a lévíták modern koreografált táncot egy alkalommal sem.

Vajon ez a modern táncelemeket is feldolgozó Golgota táncsoport nem valami olyan kezdeményezés, amely a világ számára próbálja elfogadhatóbbá tenni a Krisztus egyházát? Ha Isten úgy rendelte, hogy szóban, ígéhirdetésben kell elmondani az evangéliumot (1 Kor 1, 21), akkor miért akarja a Golgota Gospel Dance csoport az evangéliumot eltáncolni. Ha Isten azt szóbelileg akarja terjeszteni, akkor miért akar a földi halandó okosabb lenni, mint Isten?

Van még egy kérdés, amit feltennék az előadás végéhez közeledve: egy megtért hívő fiatal egy egyházi iskolában miért pont a világi táncban keresi a felüdülést? Nem egy ifjúsági csoportban kellene az Urat dicsérni, az ígét tanulmányozni, hétvégenként kiszállásokat szervezni, ahol énekkel, zenével, igével üdíthetnék fel például az egyetem városa körüli falvak gyülekezeteit? Vajon a Krisztus ígéje és szolgálata által adott felüdülés nem jobban illene Isten népéhez? Vajon nem a Krisztus ígéje kellene, hogy meghatározza a keresztyén fiatalokat a pihenés kérdésében is?

De ha átugrunk hozzánk, Kárpátaljára, akkor itt nem ezt látjuk? Táncoló egyházi vezetők, és egyháztagokat. Egy hívő keresztyén miért egy falunap vagy egy lagzi által nyújtott táncos mulatozásban keresi az örömet? Talán az ígének való engedelmesség, a szentség, a szolgálat vagy a legfontosabbat ki ne hagyjam, a Krisztussal való közösség nem nyújt olyan örömet, ami ezzel felér? Miért érzi jól magát egy hívő ember ott, ahol gyakran erkölcsstelen, de mindenképpen világi szövegre lejtnek táncot?

A megszentelődésben is lehet kétféle hozzáállás. Egyik mélyül a kegyelemben, a másik játszik a kegyelemmel. Ha Isten szövetségét egy körhöz hasonlítjuk, amely az áldások köre, azon belül áldásokat kapunk, ha megtartjuk a szövetség ígét. Egy körön belül lehet úgy lenni, hogy annak közepén igyekszek lenni, de lehet úgy is lenni, hogy a szélén táncolok, úgymond, hogy meddig lehet elmenni. Mi az, ami még befér, mi az, ami még elmegy. Érdekel az is, ami kívül van a körön, ezért táncolok a szélén, de azért kívülre sem akarok kerülni a körön. Aki az engedelmisség határán táncol, az könnyen kiteszi magát, hogy gyakrabban fogja

átlépni ezt a határt, mintsem az, aki az engedelmisség mélyére igyekszik, a kör közepére és nem a szélére.

Van még egy kérdés? Mi az, ami nagyobb és jobb bizonyágtétel: ha a keresztyénség elvilágiasodik, vagy az, hogy az igének egyre jobban engedelmeskedik? Ez nem mindenkinek egyértelmű. Valaki a bizonyágtétel kedvéért részt vesz akármiben, hátha majd azok is eljönnek a templomba, akikkel együtt táncol és mulat. De vajon attól fog valaki megtérni, ha Isten népe feladja azt, ami igei és krisztusi? Nem gondolom.

Összefoglalva: a tánc kérdésében két irány tartja a véleményét. A liberális keresztyénség, akik miatt az őskeresztyén zsinatok foglalkoztak a tánc és a mulatás kérdésével. És a hitvalló evangéliumi irány, amely a táncot, a mulatást a világi foglalatosság közé sorolta, ahogy az is. A liberális irány nem változtatott a nézetén mind a mai napig. Természetesen a hitvalló evangéliumi irány véleménye sem változott ebben a kérdésben. A plakátokon, tévén és interneten erősen propagálják, népszerűsítik a táncot a liberális egyházakban, de ebben nekünk a véleményünk nem változhat. Az őskeresztyének óta a hitvalló irány elítéli a világi táncokat. A 364-es laodiceia zsinattal szólva a keresztyének kerüljék a világi táncot, az esküvőkön pedig keresztyénekhez illően csak a vacsorán vegyenek részt.

Egy igével szeretném befejezni, ami hadd legyen irányadó a tánc és a mulatás kérdésében is: „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, és arra nevel minket, hogy **megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat**, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk a világban, mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.” Tituszt 2, 11-14.

*Tóth Zoltán
lelkipásztor*